

This question paper contains 2 printed pages]

JB—308—2023

FACULTY OF HUMANITIES

B.A. (First Year) (Second Semester) EXAMINATION

NOVEMBER/DECEMBER, 2023

GEOGRAPHY

Paper V

(Population Geography)

(Thursday, 21-12-2023)

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—Two Hours

Maximum Marks—40

N.B. :— (i) Attempt all questions.

(ii) Use of map stencils is allowed.

(iii) Draw neat diagrams and maps wherever necessary.

(i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) नकाशा स्टेन्सिल वापरण्यास परवानगी आहे.

(iii) आवश्यक तेथे सुबक आकृत्या व नकाशे काढा.

1. Define Population Geography and explain its scope. 15

लोकसंख्या भूगोलाची व्याख्या सांगून व्याप्ती स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Explain the factors affecting on the birth rate and death rate in India.

भारतातील जन्मदर आणि मृत्यूदरावर परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा.

P.T.O.

WT

(2)

JB—308—2023

2. Describe the impact of geographical and economic factors on the distribution of population. 15

लोकसंख्या वितरणावर प्रभाव पाडणाऱ्या भौगोलिक आणि आर्थिक घटकचे वर्णन करा.

Or

(किंवा)

Explain the demographic transition theory.

लोकसंख्या संक्रमण सिद्धांत स्पष्ट करा.

3. Write short notes on any *two* of the following : 10

- (i) Causes of Migration
(ii) Literacy of India
(iii) Distribution of Population in India
(iv) Significance of Study of Population.

खालीलपैकी कोणत्याही दोनवर संक्षिप्त टिपा लिहा :

- (i) स्थलान्तराची कारणे
(ii) भारतातील साक्षरता
(iii) भारतातील लोकसंख्या वितरण
(iv) लोकसंख्या भूगोलाच्या अभ्यासाचे महत्व.

JB—308—2023

2